

**Sammanställning av svar på Jordbruksverkets remiss, utskickad 27 november 2015, dnr 4.7.17-9862/15,
Förslag till beslut om undantag från att använda ekologiskt utsäde och vegetativt förökningsmaterial under 2016**

Remissinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentar
<p>Länsstyrelsen Jämtland, Hanna Appelros, lantbrukskonsulent</p>	<p>Lst delar SJVs bedömning att undantag från att använda ekologiskt utsäde behövs ibland.</p> <p>Länsstyrelsen i Jämtlands län anser att det är viktigt att de tidigaste spannmålssorterna finns tillgängliga för ekologisk odling. Vi baserar vårt svar på försöksdata som sammanställs av Institutionen för norrländsk jordbruksvetenskap i Nyttblad över sortförsöken.</p> <p>För 6-radskorn konstaterar vi att tillgången på tidigt mognande sorter i ekologisk odling är god, vilket är utmärkt.</p> <p>För tvåradskorn är den tidigaste sorten i listan Kannas. Det finns ingen statistiskt säkerställd skillnad mot mätaren Barbro, men tendens till att Kannas mognar något senare än Barbro, men den har samtidigt ett bättre strå, vilket är positivt.</p> <p>Vi noterar att den tidigast mognande havresorten, Cilla, inte finns som ekoutsäde och konstaterar att skillnaden i mognadstid för Akseli är inte statistiskt säkerställd, men har genomgående i sammanställningarna en något längre mognadstid än Cilla. Det är viktigt att ekologisk odling i området får tillgång till de tidigaste sorterna på marknaden.</p> <p>Odlingsförsök med t.ex. vårvete och höstvet i norr är ytterst blygsamt (finns det några oberoende försök alls?), men viljan att odla vete i norr ökar. Lantbrukare som vill odla dessa grödor ekologiskt hänvisas därmed till ett sorturval som inte är testat i försök i regionen. Sorter kan bete sig olika på olika platser och beslutsunderlaget för om de sorter som erbjuds för t.ex. ekologiska vårveteodlare i norr är tillräckligt är därmed svagt. Lantbrukare i norr har också efterfrågat vårvete med särskilda kvaliteter, t.ex. högre proteinhalter som man anser att t.ex. Anniina har. För dessa finns bara möjligheten att söka individuell dispens.</p>	<p>Vi utgår från SLU:s statistik vid bedömningen. Jordbruksverket ser ingen anledning att frånga den bedömning som referensgruppen har gjort.</p> <p>Vi håller med lst. Vi utgår från SLU:s statistik vid bedömningen. Jordbruksverket ser ingen anledning att frånga den bedömning som referensgruppen har gjort.</p> <p>Vi utgår från SLU:s statistik vid bedömningen. Quarna är en högkvalitativ vetesort som mognar tidigt och statistiskt inte skiljer sig från Anniina. Jordbruksverket ser ingen anledning att frånga den bedömning som referensgruppen har gjort.</p>

	<p>Det är bekymmersamt att det tas ut en kostnad för individuella dispensansökningar. Kostnaden är förhållandevis hög och kan drabba norrländska odlare särskilt hårt, eftersom utbudet av sorter här uppe generellt sett är snävt och av ekologiskt utsäde ännu snävare.</p>	<p>Avgiften är reglerad i föreskriften (SJVFS 2015:29) om kontroll av ekologisk produktion. Den tas inte upp här. Vi har övervägt differentiering av avgift, se remissammanställningen för föreskriften. Vi har noterat synpunkten.</p>
<p>Länsstyrelsen Gotland, Gösta Cedergren, Samordnare EU-stöd</p>	<p>Lst lämnar inga synpunkter.</p>	
<p>Länsstyrelsen Västernorrland, Anna Tjell, enheten för jordbruksstöd och veterinär</p>	<p>Lst anser att SJVs bedömning gällande dispens för användning av konventionellt utsäde i ekologisk odling år 2016 är rimlig.</p> <p>För ekologiska odlare i norra Sverige är några faktorer särskilt viktiga att ta hänsyn till vid val av utsäde;</p> <p>Vid odling av spannmål är det extra viktigt att de tidigast mognande sorterna finns tillgängliga för ekologisk odling.</p> <p>Den viktigaste faktorn vid val av utsäde för våra ekologiska potatisodlare är att de får tag i norrländskt framtaget utsäde. Det är allvarligt att val av resistent sorter är underordnad i sammanhanget.</p> <p>Jordbruksverket måste underlätta import av friska jordgubbsplantor från Norge där de har bra kontroll. Vårt västra grannland har Europas friskaste plantor, fria från rödröta, som är anpassade för våra breddgrader. Detta är särskilt viktigt vid odling av fleråriga grödor.</p> <p>Norrländska odlare i allmänhet och ekologiska odlare i synnerhet har ett mindre utbud av sorter att välja mellan än kollegorna söderut i landet. Därför kan de drabbas hårdare av den förhållandevis höga avgiften som tas ut vid individuella dispensansökningar.</p>	<p>Jordbruksverket håller med lst bedömning men ser ingen anledning att frångå den bedömning som referensgruppen har gjort.</p> <p>Vi förhåller oss till regelverket för ekologisk produktion, inte regionalpolitik. Den potatissort som var anmäld har avanmälts pga utsädet har sålt slut.</p> <p>Import från tredje land regleras i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:94) om skyddsåtgärder mot spridning av växtskadegörare. Vi har noterat synpunkten.</p> <p>Avgiften är reglerad i föreskriften (SJVFS 2015:29) om kontroll av ekologisk produktion. Den tas inte upp här. Vi har övervägt differentiering av avgift, se remissammanställningen för föreskriften. Vi har noterat synpunkten.</p>
<p>Länsstyrelsen Stockholm, Rose-Mari Åkerström, enheten för lantbruksfrågor</p>	<p>Lst har inga synpunkter att lämna på förslaget.</p>	

<p>Länsstyrelsen Gävleborg, Pernilla Månsson, funktionsansvarig handläggning EU:s jordbrukarstöd</p>	<p>I "Bilaga till beslut ekoutsäde 2016" på sidan tre står det under lantbruksväxter en rad som gäller grödkrav, när arten ska användas i renvara. Vi tycker att det borde finnas undantag som säger att tidigare godkända sorter som uppfyllde de då gällande kraven får användas, s.k. överlagrade sorter.</p>	<p>Frågan om dispens för "kvarvarande utsäde" har tidigare diskuterats inom referensgruppen och man har kommit fram till att det inte är hanterbart med sådan dispens. Jordbruksverket ser ingen anledning att frågå den bedömning som referensgruppen har gjort.</p>
<p>Länsstyrelsen Skåne, John Nörregård, enheten för landsbygd miljö</p>	<p>Lst Skåne har inget att kommentera och ställer sig positiva till förslaget.</p>	
<p>Ekologiska Lantbrukarna, Maria Dirke</p>	<p>EL tackar för möjligheten att kommentera förslag till beslut om undantag från att använda ekologiskt utsäde och förökningsmaterial. Vi ser positivt på att det successivt blir allt större kvantiteter ekologiskt utsäde och fröer tillgängliga på marknaden. Det är en utveckling som vi är glada över. Dock krävs mer utsäde än det som finns tillgängligt ekologiskt. EL ställer sig bakom remissvaret som är inskickat från Svenska Vallföreningen.</p>	<p>Vi hoppas att det fortsätts produceras ekologiskt utsäde både av olika sorter och av mängder av utsäde. Vi hoppas att referensgrupperna ger aktörerna möjlighet att mötas och diskutera frågor som rör ekologiskt utsäde.</p>
<p>Svenska Vallföreningen, Anna Carlsson</p>	<p>SV har synpunkter på Jordbruksverkets förslag till beslut om undantag från att använda ekologiskt utsäde och vegetativt förökningsmaterial under 2016. Vi hävdar grovfoderodlarnas intressen, verkar för ett lönsamt utnyttjande av grovfoderväxter och bet samt påverkar och stödjer forskning, försök och rådgivning på vallområdet. Vi är en ideell förening med ca 2 300 medlemmar bestående av lantbrukare samt tjänstemän inom privat och offentlig verksamhet. Vi har 16 lokalföreningar i landet. Vi har följande fyra synpunkter på förslaget:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Den kostnad som planeras tas ut för dispensansökningar för användandet av konventionellt utsäde är 4 200 kr. Vi har svårt att förstå hur en handläggning av en dispensansökan kan ta så lång tid som 7 timmar i genomsnitt när man endast hänskjuter frågan till referensgruppen, som gör en grundlig granskning. Det ska vara en självfinansierande avgift men vi ifrågasätter själva avgiften över huvud taget. Det är en stor ansträngning att som lantbrukare göra en dispensansökan och det är bara när man känner sig riktigt motiverad som man gör en, varför risken för obefogade dispensansökningar är minimal. Skulle verket enligt EU vara tvungen att ta ut en avgift skulle det i så fall vara en symbolisk summa på t.ex. 200 kr. 	<p>Avgiften är reglerad i föreskriften (SJVFS 2015:29) om kontroll av ekologisk produktion. Den tas inte upp här. Vi har noterat synpunkten. Individuella dispensansökningar tar olika lång tid att handlägga. Vissa ansökningar har tagit betydligt längre tid än 7 timmar men i genomsnitt tar det 7 timmar att handlägga. Vi gör en grundlig genomgång av ärendet utifrån tillgänglig statistik och uppgifter och ber även aktuell referensgrupp om synpunkter. Enligt avgiftsförordningen ska vi ha full kostnadstäckning för verksamheten.</p>

	<p>2. Lantbrukarna ska kunna köpa de sorter som finns upptagna i listan över tillgängliga sorter för ekologisk produktion i renvara. Denna synpunkt har framförts tidigare i referensgruppen. Idag är lantbrukare ofta hänvisade till att köpa färdiga ekologiska vallfröblandningar. Vill de ha speciella sorter får de köpa dessa i en specialkomponerad blandning. Därför är det i princip omöjligt att komponera en blandning med sorter som kommer från olika företag.</p> <p>3. Diploida sorter av engelskt rajgräs. Av de engelska rajgräsen av ekologiskt vallfrö 2016 finns endast Aberdart som diploid. Det är framför allt i betesvallar som det är viktigt att ha med diploida sorter som är mer hårdiga och tramptåliga med sitt tätare växtsätt än tetraploida sorter. Variationen för tidpunkt för axgång och tillväxtrytm över säsongen är stor inom arten engelskt rajgräs och genom att ha tillgång på olika sorter kan man anpassa vallen efter sina behov. I ekologisk nöt- och fårproduktion är vallfodret grunden för en ekonomisk foderstat, och därför är det viktigt att det på vallfrömarknaden finns sorter ur alla dessa kategorier för att klara både slätter och bete.</p> <p>Det är positivt att det finns utlagda vallfröodlingar för skörd 2017 av ekologisk Indicus 1, en sen diploid engelsk rajgrässort. Eftersom det inte finns anmält utsäde av diploida sena engelska rajgräs för 2016 års säsong, behövs dock möjlighet att odla konventionellt utsäde av sorterna Foxtrot, Herbie eller Indicis 1. Därmed anser vi inte att man kan ha krav om 100% ekologiskt utsäde av allt engelskt rajgräs, utan 100% ekologiskt utsäde av tetraploida rajgräs och generell dispens för diploida sorter.</p> <p>4. Slutligen två justeringar på sidan 7 över andra foderväxter med allmänt undantag: Örten cikoria saknas. Vidare är arten käringtand felstavad – det ska vara med ett r.</p>	<p>Vi kommer att ta upp detta för diskussion i referensgruppen igen. Det är viktigt att utsädesföretagen säljer vallfrö i renvara så att odlare kan göra egna blandningar. Detta ökar samtliga företags konkurrenskraft.</p> <p>Utbudet av sorter av engelskt rajgräs, särskilt diploida sorter, för ekologisk produktion är begränsat såsom Svenska Vallföreningen skriver i remissvaret. Att ge generell dispens för diploida engelska rajgrässorter skulle innebära ett steg bakåt för utvecklingen av ekologiskt utsäde. Det finns en anmäld diploid sort och en generell dispens skulle kunna innebära att ekologiskt utsäde av den sorten inte användas.</p> <p>Situationen är likartad för hybridhöstråg där det också bara finns en hybridsort anmäld till databasen. Frågan bör lyftas i referensgruppen så att utbudet av diploida sorter kompletteras för täcka behovet av de viktigaste egenskaperna. Särskilt sorter för betesvallar bör uppmärksammas.</p> <p>Jordbruksverket ser ingen anledning att frånga den bedömning som referensgruppen har gjort för 2016.</p> <p>Vi kommer att lägga till cikoria och rätta stavningen på käringtand i bilagan till remissen.</p>
<p>Länsstyrelsen Västerbotten, Eva Forssell</p>	<p>Lst anser att det vore mer fördelaktigt om de ekologiska odlarna hade tillgång till fler sorter när det gäller tetraploida klöversorter, varför kravet om 80% ekologiskt av de sorterna känns lite hårt. I förslaget finns bara två tetraploida sorter, varav den ena kan vara gångbar här i Västerbotten.</p>	<p>Tanken med att sätta krav på 80% ekologiskt utsäde av klöver i vallfröblandningar är för att göra det möjligt att blanda in konventionellt odlat kemiskt obetat utsäde av t.ex. tetraploida sorter och sorter lämpliga för odling i norra Sverige, men att samtidigt</p>

	<p>Saknas gör Torun, som är bättre anpassad i norr, där det uppenbarligen inte finns ekologiskt utsäde. Lst har inget mer att erinra.</p>	<p>använda så mycket som möjligt av det ekologiska utsäde som finns framtaget. Jordbruksverket ser ingen anledning att frånga den bedömning som referensgruppen har gjort.</p>
--	---	--